

5 Särskolan

Education for pupils with learning disabilities

Sida/
Page

Tabell/
Table

80		Inledning	Introduction
81	5.1	Elever i den obligatoriska särskolan läsåren 1993/94 – 2002/03 fördelade efter utbildningsform, årskurs och kön	Pupils in education for pupils with learning disabilities by type of education, year and sex
82	5.2	Undervisningsformer i den obligatoriska särskolan läsåren 1995/96 – 2002/03 fördelade efter huvudman och integration	Tuition forms (teaching modes) of education for pupils with learning disabilities by organiser and integration
83	5.3	Elever i gymnasiesärskolan läsåren 1993/94 – 2002/03 fördelade efter program, årskurs och kön	Students in upper secondary education for pupils with learning disabilities by programmes, year and sex
84	5.4	Undervisningsformer i gymnasiesärskolan läsåren 1997/98 – 2002/03 fördelade efter huvudman och integration	Tuition forms (teaching modes) of education for pupils with learning disabilities by organiser and integration
85	5.5	Lärare i den obligatoriska särskolan läsåren 1997/98 – 2002/03 fördelade efter huvudman, kön, pedagogisk utbildning, anställningsslag, heltidstjänster och lärartäthet	Teachers in education for pupils with learning disabilities, by organiser, sex, teacher training, form of employment, full-time equivalents and staffing ratio
86	5.6	Lärare i gymnasiesärskolan läsåren 1997/98 – 2002/03 fördelade efter huvudman, kön, pedagogisk utbildning, anställningsslag, heltidstjänster och lärartäthet	Teachers in upper secondary education for pupils with learning disabilities, by organiser, sex, teacher training, form of employment, full-time equivalents and staffing ratio
87	5.7	Pedagogisk personal och skolläda med huvudsaklig tjänstgöring inom särskolan läsåret 2002/03 fördelade efter personalkategori, kön och ålder	Teachers and headteachers mainly employed in education for pupils with learning disabilities, by category, sex and age
88	5.8	Pedagogisk personal och skolläda med huvudsaklig tjänstgöring inom särskolan läsåret 2002/03 fördelade efter pedagogisk högstskoleutbildning, kön och personalkategori	Teachers and headteachers mainly employed in education for pupils with learning disabilities, by teacher training, sex and category

Särskolan

Beskrivning av statistiken

Elever som på grund av utvecklingsstörning inte kan gå i grundskolan får sin utbildning i särskolan. Den officiella statistiken om särskolan görs på uppdrag av Skolverket. Underlag – i form av gruppbaseade uppgifter – till statistiken samlas in per den 15 oktober, eller närliggande vardag, varje år från samtliga rektorsområden. Uppgifterna täcker såväl kommunala skolor och landstingsskolor som fristående skolor. All officiell statistik om särskolan är totalräknad.

Jämförbarhet

Under den period som statistiken täcker har endast mindre förändringar skett i insamlingen. Det finns därför inte något som talar emot jämförelser mellan åren.

Förklaringar och definitioner

Grundsärskola

Grundsärskolan är avsedd för elever som på grund av utvecklingsstörning inte kan delta i grundskolans undervisning. För placering i grundsärskolan krävs som regel att eleven bedöms kunna lära sig läsa så att han kan tillägna sig övrig undervisning.

Träningsskola

Träningsskolan är avsedd för dem som inte kan följa undervisningen i grundsärskolan, men som kan tillgodogöra sig annan undervisning. Inom träningsskolan är den sociala funktionen samordnad med praktisk färdighetsträning till skillnad mot grundsärskolans mer teoretiska undervisning.

Antal tjänstgörande lärare

Antal personer som tjänstgjorde som lärare och hade en tjänstgöringsomfattning som inkluderade undervisning. Även timanställda lärare och skolledare med undervisning ingår. Däremot ingår inte korttidsanställda – anställda kortare tid än en månad – och lärare som var helt tjänstlediga hela höstterminen.

Andel (%) lärare med pedagogisk utbildning

Andel lärare som har någon pedagogisk högskoleutbildning (med dessa har likställts personer som tidigare förklarats behöriga till statligt reglerade lärartjänster och personer som haft förordnande som behörig lärare).

Antal lärare omräknat till heltidstjänster

Omräkningen till heltidstjänster har gjorts genom en summering av de uppgifter som för varje lärare lämnats om omfattningen av lärarens tjänst.

Källor och annan publicering

Statistik om särskolan publiceras i Skolverkets serie "Barnomsorg, skola och vuxenutbildning i siffror", "Barnomsorg, skola och vuxenutbildning. Jämförelsetal för huvudmän" samt i rapporten "Beskrivande data om barnomsorg, skola och vuxenutbildning".

För mer information, se www.scb.se, Statistik efter ämne – Utbildning och forskning och www.skolverket.se.

E-post: skolstatistik@scb.se

Tabell 5.1

Elever i den obligatoriska särskolan läsåren 1993/94 – 2002/03 fördelade efter utbildningsform, årskurs och kön

Utbildningsform	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4	Åk 5	Åk 6	Åk 7	Åk 8	Åk 9	Åk 10 ¹	Samtliga elever	därav flickor
1993/94	841	872	836	840	905	834	930	984	879	697	8 618	3 585
Grundsärskola	487	515	538	526	609	518	607	666	626	424	5 516	2 279
Träningsskola	354	357	298	314	296	316	323	318	253	273	3 102	1 306
1994/95	917	916	921	905	862	938	942	958	1 011	726	9 096	3 790
Grundsärskola	532	567	570	596	557	646	617	625	689	516	5 915	2 463
Träningsskola	385	349	351	309	305	292	325	333	322	210	3 181	1 327
1995/96	941	998	985	1 019	979	954	1 014	944	953	756	9 543	3 925
Grundsärskola	524	596	632	655	649	650	723	628	633	482	6 172	2 540
Träningsskola	417	402	353	364	330	304	291	316	320	274	3 371	1 385
1996/97	973	1 008	1 060	1 059	1 075	1 006	1 039	1 054	959	639	9 872	4 048
Grundsärskola	544	600	655	710	700	696	719	749	644	368	6 385	2 642
Träningsskola	429	408	405	349	375	310	320	305	315	271	3 487	1 406
1997/98	1 149	1 049	1 114	1 146	1 186	1 137	1 115	1 132	1 071	611	10 710	4 423
Grundsärskola	686	643	716	747	814	773	804	793	779	346	7 101	2 923
Träningsskola	463	406	398	399	372	364	311	339	292	265	3 609	1 500
1998/99	1 080	1 237	1 156	1 243	1 267	1 270	1 314	1 260	1 107	651	11 585	4 706
Grundsärskola	631	790	738	849	850	899	946	931	794	403	7 831	3 215
Träningsskola	449	447	418	394	417	371	368	329	313	248	3 754	1 491
1999/2000	1 074	1 179	1 387	1 280	1 346	1 386	1 470	1 394	1 322	631	12 469	4 998
Grundsärskola	637	730	929	881	958	978	1 081	1 016	983	375	8 568	3 467
Träningsskola	437	449	458	399	388	408	389	378	339	256	3 901	1 531
2000/01	1 148	1 174	1 380	1 516	1 436	1 513	1 602	1 560	1 515	635	13 479	5 400
Grundsärskola	641	738	925	1 034	1 032	1 104	1 199	1 187	1 164	362	9 386	3 765
Träningsskola	507	436	455	482	404	409	403	373	351	273	4 093	1 635
2001/02	1 086	1 214	1 349	1 534	1 678	1 580	1 730	1 649	1 703	738	14 261	5 746
Grundsärskola	617	760	894	1 036	1 191	1 158	1 298	1 224	1 300	440	9 918	4 016
Träningsskola	469	454	455	498	487	422	432	425	403	298	4 343	1 730
2002/03	1 095	1 135	1 365	1 429	1 661	1 798	1 817	1 896	1 814	751	14 761	5 906
Grundsärskola	669	710	872	986	1 168	1 317	1 404	1 477	1 400	479	10 482	4 249
Träningsskola	426	425	493	443	493	481	413	419	414	272	4 279	1 657

1) Deltagande i årskurs 10 är frivilligt.

Särskolan

Tabell 5.2

Undervisningsformer i den obligatoriska särskolan läsåren 1995/96 – 2002/03 fördelade efter huvudman och integration

Läsår	Antal elever i obligatorisk särskola			
	Huvudman Integration ¹	Grund- särskola	Tränings- skola	Samtliga
1995/96		6 172	3 371	9 543
1996/97		6 385	3 487	9 872
1997/98		7 101	3 609	10 710
1998/99		7 831	3 754	11 585
Integrerade	1 623	—	1 623	
Kommuner	7 706	3 572	11 278	
Integrerade	1 610	—	1 610	
Landsting	13	1	14	
Integrerade	—	—	—	
Fristående	112	181	293	
Integrerade	13	—	13	
1999/2000		8 568	3 901	12 469
Integrerade	1 729	—	1 729	
Kommuner	8 403	3 739	12 142	
Integrerade	1 689	—	1 689	
Landsting	12	2	14	
Integrerade	—	—	—	
Fristående	153	160	313	
Integrerade	40	—	40	
2000/01		9 386	4 093	13 479
Integrerade	2 111	—	2 111	
Kommuner	9 197	3 950	13 147	
Integrerade	2 059	—	2 059	
Landsting	12	2	14	
Integrerade	—	—	—	
Fristående	177	141	318	
Integrerade	52	—	52	
2001/02		9 918	4 343	14 261
Integrerade	2 197	—	2 197	
Kommuner	9 678	4 156	13 834	
Integrerade	2 138	—	2 138	
Landsting	11	2	13	
Integrerade	—	—	—	
Fristående	229	185	414	
Integrerade	59	—	59	
2002/03		10 482	4 279	14 761
Integrerade	2 352	—	2 352	
Kommuner	10 187	4 119	14 306	
Integrerade	2 290	—	2 290	
Landsting	13	4	17	
Integrerade	—	—	—	
Fristående	282	156	438	
Integrerade	62	—	62	

1) Elev från obligatorisk särskola som undervisades i grundskola.

Tabell 5.3

Elever i gymnasiesärskolan läsåren 1993/94 – 2002/03 fördelade efter program, årskurs och kön

Utbildningsform	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4	Samtliga elever	därav kvinnor
1993/94	1 082	958	850	887	3 777	1 632
1994/95	1 031	980	895	848	3 754	1 600
1995/96	1 099	956	919	900	3 874	1 642
1996/97	1 226	1 043	928	853	4 050	1 645
1997/98	1 218	1 225	1 009	870	4 322	1 783
1998/99	1 255	1 166	1 145	944	4 510	1 848
1999/2000	1 359	1 221	1 089	1 104	4 773	1 952
2000/01	1 577	1 319	1 147	1 101	5 144	2 111
Nationella program	621	504	482	383	1 990	798
därav Fordon (FP)	43	27	20	13	103	2
Handels- och adm. (HP)	95	68	75	57	295	155
Hotell- och restaurang (HR)	164	151	137	132	584	357
Industri (IP)	89	90	84	65	328	15
Medie (MP)	19	13	22	15	69	26
Naturbruk (NP)	98	79	80	67	324	82
Övriga program	113	76	64	34	287	161
Specialutformade program	350	269	177	160	956	414
Individuella program	606	546	488	558	2 198	899
därav Yrkesträning	376	339	293	335	1 343	549
Verksamhetsträning	230	207	195	223	855	350
2001/02	1 729	1 468	1 219	1 118	5 534	2 257
Nationella program	696	592	459	436	2 183	825
därav Estetiskt (ES)	61	63	45	40	209	138
Fordon (FP)	63	42	26	23	154	4
Handels- och adm. (HP)	81	90	59	59	289	148
Hotell- och restaurang (HR)	159	150	137	116	562	339
Industri (IP)	116	101	86	90	393	21
Medie (MP)	23	18	11	17	69	24
Naturbruk (NP)	111	95	74	74	354	81
Övriga program	82	33	21	17	153	70
Specialutformade program	407	306	241	159	1 113	511
Individuella program	626	570	519	523	2 238	921
därav Yrkesträning	397	371	323	307	1 398	565
Verksamhetsträning	229	199	196	216	840	356
2002/03	1 966	1 668	1 378	1 168	6 180	2 538
Nationella program	821	760	609	486	2 676	1 038
därav Estetiskt (ES)	40	47	43	37	167	101
Fordon (FP)	69	58	42	28	197	3
Handels- och adm. (HP)	137	138	115	87	477	226
Hotell- och restaurang (HR)	178	172	147	131	628	369
Industri (IP)	121	132	96	84	433	63
Medie (MP)	36	30	18	10	94	27
Naturbruk (NP)	88	101	76	67	332	83
Övriga program	152	82	72	42	348	129
Specialutformade program	386	284	218	164	1 052	525
Individuella program	759	624	551	518	2 452	1 012
därav Yrkesträning	453	396	354	318	1 521	618
Verksamhetsträning	306	228	197	200	931	394

Särskolan

Tabell 5.4

Undervisningsformer i gymnasiesärskolan läsåren 1997/98 – 2002/03 fördelade efter huvudman och integration

Läsår	Antal elever i gymnasiesärskola			
Huvudman	Yrkesförberedande linjer/ program	IV-program ¹		Samtliga
Integration ²		Yrkes- träning	Verksam- hetsträning	
1997/98	2 024	1 644	654	4 322
1998/99	2 341	1 482	687	4 510
1999/2000	2 507	1 484	782	4 773
Integrerade	139	36	8	183
Kommuner	2 282	1 374	683	4 339
Integrerade	138	36	8	182
Landsting	123	31	13	167
Integrerade	—	—	—	—
Fristående	102	79	86	267
Integrerade	1	—	—	1
2000/01	2 946	1 343	855	5 144
Integrerade	221	42	10	273
Kommuner	2 709	1 290	715	4 714
Integrerade	217	42	10	269
Landsting	122	41	13	176
Integrerade	4	—	—	4
Fristående	115	12	127	254
Integrerade	—	—	—	—
2001/02	3 296	1 398	840	5 534
Integrerade	179	43	9	231
Kommuner	3 040	1 260	756	5 056
Integrerade	161	43	9	213
Landsting	140	37	13	190
Integrerade	3	—	—	3
Fristående	116	101	71	288
Integrerade	15	—	—	15
2002/03	3 728	1 521	931	6 180
Integrerade	289	59	20	368
Kommuner	3 480	1 375	850	5 705
Integrerade	251	58	19	328
Landsting	117	37	9	163
Integrerade	7	1	—	8
Fristående	131	109	72	312
Integrerade	31	—	1	32

1) Från och med läsåret 1995/96 insamlas yrkesträning och verksamhetsträning under rubriken IV-program.

2) Elev från gymnasial särskola som undervisades i gymnasieskola.

Tabell 5.5

Lärare i den obligatoriska särskolan läsåren 1997/98 – 2002/03 fördelade efter huvudman, kön, pedagogisk utbildning, anställningsslag, heltidstjänster och lärartäthet

Läsår Huvudman	Antal tjänstgörande			Andel (%) med peda- gogisk ut- bildning	Andel (%) med tills- vidarean- ställning	Antal lärare omräknat till heltids- tjänster	Antal lärare (heltidstj.) per 100 elever
	Totalt	därav					
		Kvinnor	Män				
1997/98 därav	3 653	2 920	733	92	81	2 391	26,4
Kommun	3 642	2 913	729	92	81	2 385	26,4
Landsting	11	7	4	73	64	6	39,3
1998/99 därav	3 739	3 004	735	90	80	2 486	25,7
Kommun	3 731	2 999	732	90	80	2 480	25,6
Landsting	8	5	3	63	50	6	41,6
1999/2000 därav	3 870	3 126	744	90	81	2 626	25,1
Kommun	3 861	3 121	740	90	81	2 620	25,1
Landsting	9	5	4	44	44	6	44,9
2000/01 därav	4 198	3 367	831	87	80	2 884	25,4
Kommun	4 081	3 276	805	87	80	2 800	25,2
Landsting	11	8	3	36	55	6	41,1
Fristående	106	83	23	62	81	79	29,6
2001/02 därav	4 482	3 594	888	85	80	3 044	25,3
Kommun	4 308	3 458	850	86	80	2 925	25,0
Landsting	11	8	3	55	91	7	53,8
Fristående	164	129	35	65	87	113	33,4
2002/03 därav	4 660	3 723	937	83	79	3 124	25,2
Kommun	4 468	3 576	892	84	79	3 009	25,0
Landsting	13	8	5	54	77	8	52,7
Fristående	180	139	41	62	84	107	28,5

Särskolan

Tabell 5.6

Lärare i gymnasiesärskolan läsåren 1997/98 – 2002/03 fördelade efter huvudman, kön, pedagogisk utbildning, anställningsslag, heltidstjänster och lärartäthet

Läsår Huvudman	Antal tjänstgörande			Andel (%) med peda- gogisk ut- bildning	Andel (%) med tills- vidarean- ställning	Antal lärare omräknat till heltids- tjänster	Antal lärare (heltidstj.) per 100 elever
	Totalt	därav					
		Kvinnor	Män				
1997/98	1 422	901	521	89	82	996	25,5
därav							
Kommun	1 347	867	480	90	83	955	25,5
Landsting	77	34	43	77	75	41	25,2
1998/99	1 480	922	558	87	82	1 051	25,9
därav							
Kommun	1 415	894	521	88	82	1 014	26,0
Landsting	66	28	38	68	74	37	23,3
1999/2000	1 562	993	569	87	81	1 132	26,2
därav							
Kommun	1 500	965	535	88	81	1 083	26,0
Landsting	63	29	34	65	62	49	29,2
2000/01	1 717	1 092	625	83	81	1 214	24,9
därav							
Kommun	1 526	982	544	86	81	1 082	24,3
Landsting	69	29	40	62	67	49	28,5
Fristående	124	82	42	53	85	83	32,8
2001/02	1 851	1 175	676	80	81	1 334	25,2
därav							
Kommun	1 638	1 050	588	84	81	1 179	24,3
Landsting	79	35	44	51	68	55	29,5
Fristående	135	90	45	54	88	100	36,7
2002/03	1 973	1 238	735	80	80	1 409	24,2
därav							
Kommun	1 766	1 120	646	83	80	1 267	23,6
Landsting	58	26	32	66	69	38	24,2
Fristående	149	92	57	57	86	105	37,3

Tabell 5.7

Pedagogisk personal och skolledare med huvudsaklig tjänstgöring inom särskolan läsåret 2002/03 fördelade efter personalkategori, kön och ålder

Personalkategori Kön	Åldersfördelning ¹ (%)								Totalt antal	Medel- ålder (år)
	–29	30– 34	35– 39	40– 44	45– 49	50– 54	55– 59	60–		
Samtliga	9	7	9	13	18	19	17	8	6 931	46
Kvinnor	8	7	9	14	18	20	17	7	5 594	46
Män	14	10	10	9	15	17	16	9	1 337	44
Lärare grundsärskola	5	6	7	12	19	22	20	9	1 528	48
Kvinnor	5	5	7	12	19	23	20	9	1 320	48
Män	8	10	7	11	17	20	18	10	208	47
Lärare träningsskola	5	5	7	15	18	23	21	6	992	47
Kvinnor	4	5	7	15	18	23	21	6	898	48
Män	11	12	10	13	17	18	16	4	94	44
Speciallär./specialpedagoger	3	3	5	11	20	22	23	13	560	50
Kvinnor	3	2	5	11	21	23	24	12	501	50
Män	5	7	10	10	12	19	22	15	59	48
Lärare prakt./est. ämne	6	7	10	14	14	18	18	12	603	47
Kvinnor	5	7	9	15	13	17	19	14	428	48
Män	7	8	13	11	17	19	16	9	175	46
Lärare yrkesämne	2	3	7	10	17	24	23	12	699	50
Kvinnor	3	2	7	14	18	26	21	9	373	49
Män	1	4	7	6	16	23	26	17	326	51
Övrig pedagogisk personal ²	18	11	13	14	17	14	9	4	2 477	41
Kvinnor	15	11	13	15	18	15	10	4	2 029	42
Män	30	15	14	10	11	10	6	4	448	37
Rektorer	2	4	4	4	19	26	30	13	54	52
Kvinnor	3	3	5	5	24	24	29	8	38	51
Män	–	6	–	–	6	31	31	25	16	54
Övriga skolledare	–	–	6	22	17	6	33	17	18	51
Kvinnor	–	–	–	43	14	14	29	–	7	48
Män	–	–	9	9	18	–	36	27	11	53

1) Ålder vid 2002 års slut.

2) Övriga lärarkategorier samt förskollärare, fritidspedagoger, fritidsledare och barnskötare.

Särskolan

Tabell 5.8

Pedagogisk personal och skolledare med huvudsaklig tjänstgöring inom särskolan läsåret 2002/03 fördelade efter pedagogisk högstskoleutbildning, kön och personalkategori

Pedagogisk högskoleutbildning Kön	Personalkategori								
	Lärare grund-sär-skola	Lärare trå-nings-skola	Spe-cial-lärare/spe-cial-ped.	Lärare prak-tiskt/este-tiskt ämne	Lärare yrkes-ämne	Övrig peda-gogisk perso-nal ¹	Rekto-rer	Övriga skol-ledare	Samt-liga
Samtliga	1 528	992	560	603	699	2 477	54	18	6 931
därav kvinnor	1 320	898	501	428	373	2 029	38	7	5 594
Förskolläraryrkesutbildning	205	212	55	19	46	399	6	3	945
därav kvinnor	192	203	52	11	38	368	6	2	872
Fritidspedagogutbildning	42	54	11	4	16	214	3	–	344
därav kvinnor	38	46	8	4	9	172	2	–	279
Läraryrkesutb. f. grundskolans lägre åldrar	343	31	42	6	24	37	7	–	490
därav kvinnor	296	25	32	2	14	29	3	–	401
Ämnesläraryrkesutbildning	60	6	4	16	18	18	4	–	126
därav kvinnor	40	4	4	10	9	13	1	–	81
Musikläraryrkesutbildning	3	4	–	41	4	4	1	–	57
därav kvinnor	2	3	–	30	1	1	1	–	38
Idrottsläraryrkesutbildning	9	3	2	66	1	8	1	–	90
därav kvinnor	9	1	1	51	–	5	–	–	67
Bildläraryrkesutbildning	1	3	–	10	1	3	–	–	18
därav kvinnor	1	3	–	8	–	3	–	–	15
Hushållsläraryrkesutbildning	4	3	5	111	13	12	–	–	148
därav kvinnor	4	3	5	109	12	12	–	–	145
Slöjdläraryrkesutbildning	2	3	5	62	22	6	1	–	102
därav kvinnor	–	3	5	35	8	4	1	–	56
Modersmålläraryrkesutbildning	2	–	–	–	–	3	–	–	5
därav kvinnor	2	–	–	–	–	3	–	–	5
Vårdläraryrkesutbildning	7	5	3	1	16	8	3	–	43
därav kvinnor	6	5	3	1	15	8	3	–	41
Läraryrkesutbildning jord/skog/trädgård	–	–	–	–	34	3	–	–	37
därav kvinnor	–	–	–	–	7	2	–	–	9
Läraryrkesutbildning industri/hantverk	6	2	–	7	96	13	–	–	127
därav kvinnor	1	–	–	1	6	3	–	–	11
Läraryrkesutbildning handel/kontor	1	–	1	1	18	5	–	–	26
därav kvinnor	1	–	1	1	17	4	–	–	24
Specialpedagogutbildning	612	548	369	84	240	135	19	7	2 014
därav kvinnor	550	502	340	63	171	99	14	5	1 744
Övrig pedagogisk utbildning	14	10	7	13	11	15	3	1	74
därav kvinnor	12	9	7	12	6	11	2	–	59
Annan "behörighet"	14	3	3	7	14	23	6	2	72
därav kvinnor	9	3	1	2	5	17	5	–	42
Pedagogisk utbildn. saknas	203	105	53	155	125	1 571	–	1	2 213
därav kvinnor	157	88	42	88	55	1 275	–	–	1 705

1) Övriga lärarkategorier samt förskollärare, fritidspedagoger, fritidsledare och barnskötare.